

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

1923-рэ ильэсүм
Гъэтхапэм
къыщегъэжъягуу къыдэкы

№ 239 (21252)

2016-рэ ильэс

ШЭМБЭТ
ТЫГЬЭГЬАЗЭМ и 24-рэ

Голос
адыга

Адыгэ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

УФ-м и Президентэу Владимир Путиним тикъера-
лыгъо ыкыл йэкибым юф ачызыштэрэ къебар-
лыгъэйс амалхэм ялтыклохэм тыгъусэ зыфа-
гъээн амал яагь. Ахэм ахтыгъэх Адыгэ Республи-
кэм икыгъэ журналистхэри.

Мафэм сыхьатыр 12-м зэхахьэр рагъежьагь. Хабзэ зэрэхъугъэу, зэкэми апэ Урысыем и Президент ильэсүм изээфэхьысыжхэр пчагъажэхэмкэ къыриотыкыгь. Къэралыгъом илашэ къызэрэхигъэшгъэмкэ, блэккыгъэ ильэсүм ВВП-р проценти 3,7-кэ къеъыхыгь. Мы ильэсүм а пчагъагьер процент 0,5 — 0,6-м нэсынэу егуушысах. Шэккогъу мазэм щегъежьагъэу ВВП-м хэхъоногъэхэр ышынхэу ыублагь. Сыда аш лъапсэу илэр? Экономикэм ильэнүкю зырызхэм хэхъоныгъэ зерашыгъэр ары. Аш хэ-

хъэх машинэшшынир, промышленность псынкэр, анахьэу мэкүмэшшыр. Ятлонэрэр — инфляциер ары. 2015-рэ ильэсүм инфляциер иныгъэ, мы ильэсүм пешорыгъэшшэу зерагъенэфагъэмкэ, а къэгъэльхэйнэфагъэмкэ, шхъяаэу къыгъэнэфагь. Ау мы аухырэ мазхэм юфхэм языгтет тэлкү нахьышу зэрэхъугъэм гүгэпэл гээнэфагъэхэр къытыхэу къыгуагь.

Мы пчагъажэхэм ауж гушил журналистхэм аратыгь ыкы, къихэгъэшгъяаэн фое, ахэр къызкэупчайштхэмкы, уахтэу училхэм атырагъэхэдэштимки

зэрэшьшэхэр Президентым къыхигъэшьшыгь. Цыфхэм яхахьхэм, щэфэн амалэу алэклэхэхэм къазэрэшыкыгъэр гумэкыгъо шхъяаэу къыгъэнэфагь. Ау мы аухырэ мазхэм юфхэм языгтет тэлкү нахьышу зэрэхъугъэм гүгэпэл гээнэфагъэхэр къытыхэу къыгуагь. Ахэр зыгъэгумэкыгъицхэхэмэ, икылб къэралыгъохэм ялтыклохэм учил «хынхэхэр» Президентым фагъэзагъэх. США-м и Президентыкээу хадзыгъэм юф зэрэдышштим щегъежьагъэу непэ

перьюху яагьэп. Ахэр зыгъэгумэкыгъицхэхэр зэфэшхъяафыгъэх. Урысыем журналистхэм янахыбэр тиэкономикэ, щылэклэп-сэуцкэр нахьышу шыгъэным, социальна шыэрхэм ягэцэклэн яхыхыгь юфхьюхэм нахь агъегумэкыгъицхэхэмэ, икылб къэралыгъохэм ялтыклохэм учил «хынхэхэр» Президентым фагъэзагъэх. США-м и Президентыкээу хадзыгъэм юф зэрэдышштим щегъежьагъэу непэ

къыхэтутыгъэхэр ыкы
нэмийк къэбархэр
тисайт ижүүлөтэштых
WWW.ADYGVOICE.RU

Президентыр журналистхэм алукалагъ

Украинэм щыкюре зэпэуцу-
жыым фыщтыкэу фырилэм,
Сирием террористхэр ифыгъэн-
хэм, нэмийк лъэнэхэхэм анэ-
сэу журналистхэм улчэхэр къа-
тыгъэх, зэхэугуфыкыгъэ джэ-
уапхэри агьотыгъэх.

Пресс-конференциер сыхьа-
ти 3-рэ такык 50-рэ куагъэ,
журналист 1437-рэ аш хэлэ-
жагь.

ТХАРКЬОХЬО Адам.
Сурэтхэр А. Гусевым ты-
рихыгъэх.

Терроризмээ пэшүекогъэзүмкээ комис-
сиемрэ республикэм щызэхашгъэз опера-
тивнэ штабынрэ зичээзу зэхэсигъоу ты-
гъусэ яагьэр зэришагь Адыгэ Республи-
кэм и Шынхэхэу Тхакушинэ Аслын.

Зэхэсигъор рагъежьэ-
ным ыпэкэ гушил эр
ыштагь УФ-м и Прези-
дент и Полномочнэ лыклоу
Къыблэ федеральна шьо-
лъырим щылэм илашэ
игуадзээ Владимир Гур-

Щынэгъончъенным пае

и Полномочнэ лыклоу Къыблэ шьолъырим щылэм иаппарат Адыгейимкэ илашэ агъэнэфэгээ Владимир Маргасовым къэзэрэугоижэхэр нэүласэ афишыгъэх. Ильэс пчагъажэхэм къаклоц щытху хэлээу зипшэрэлхэр зыгъэцкэгэхээ федеральна инспектор шхъяаэу щытгэгээ Лынгужу Адамэ рэзэнгъэ гушил эхэр пигъохыгъэх ыкы медалэу «Хэгъэгум ыпашхъэ гъэхъягъэхэр зэрэшыриэхэм фэш!» зыфиорэр фильтэшшошагь. АР-м и Лынхэхэе нэүжким гушил эр зештэм, региональный социальна-экономический хэхъоногъэхэр ышынхэм зилахьышу хэл

(Икэух я 2-рэ н. ит).

ШЫНЭГЬОНЧЪЭНЫМ пae

(Икеях).

А. Лыгужъум «тхаяуегъэпсэү»
риуагь, юф зэрээдашлагъэм
осэшly фишыагь.

Федеральна гупчэм къытупшырэ ахьщэм ижъэфедэнкэ, бюджетым ижъэспынкэ, нэмыкI лъэнныкъохэмкI регион анахь дэгүүхэм ясатырэ Адыгенир зэрэхэтыр Владимир Гурба къытуагь, а къэгъэльэгъонхэм тапэкI къащамыгъакI эу ялофшэн зэхажэнэу республикэм ипащэхэм закынтигъезагь. Социальнэ пшъэрыльхэр гъэцкIэгъэнхэр зэкIэмэ анахь шхъялаэу къыгъэнэфагь.

Зәхәсыйтъом иповесткә итылъэ аපәрә Йоғыльоу къәзэр-үгъоиғъәхәр зытегущылайъәхәр Ильесыкілеу къәблагъәрәм фәгъәхъылыгъ мәфәкі Йофтхъабзәхәр щынәгъончъеу зәхәщәгъен-хәм, цыфхәр бәу зыщызәр-үгъоиҳәрә чыныпәхәм террористикескә актхәр къащымыхъун-хәм афәш! Шәгъән фәаҳәр, ашқылә шыъериль шъхбаңеу къәуцүхәрәр арых. Мыщ епхыгъеу къәгущышылай АР-м хәгъәгу клоң Йофтхәмкілә иминистрә ишшәрьильхәр зыгъәцекіләрә Брант! Мурадинә. Ашт къызыриуағъәмкілә, мәфәкі Йофтхъабзәхәр щы-
гүңчъенәм аналә тырагъәт-тыщт. Ильесыкіләм ыкін Рождеством афәгъәхъылыгъ мәфәкі Йофтхъабзәхәр зыщызәхашәщтәхә чыныпәхәр щынәгъончъа-гъэм ишапхъәхәм адештәхәмә аупләкүштых. Ильесыкіләм икъиҳыбату ехүпшіләу Мыекъоп районным икүшшыхъәхәм защи-зыгъәспәфынәу къәкілохәрәхъакіләхәм япчыагъе ильес къәнахыбыз зәрәхъурәр къыда-лыштәзз, зекіоным ипсөуальәхәр къағъәгъунәщтых, мыхәм ашылә гъогу-патруль къулыкъум илоғышшәхәм япчыагъе хагъәхъошт. Мәфәкі Йофтхъабзәхәр

шынэгъончъэу зэхэцгэйэнхэм
республикэм ихэбзэухүмэйс
кьюлыкъухэр зэрэфэхъязыр
хэр С. Брантъым күеухым кы
[угаць].

Цыфхэр бэу зыщызэрэугийн хэрэг чыпэхэр къеухьумэ гъэнхэм фэшл юффэу ашлэрэм къытегушылгъэх УФ-м щинэ гъончъэнымкээ ифедеральны къулыкъу и Гъэлорышланлээ Адыгейм щылэм ипащэу Олег Селезневымрэ Мыекъуапэ имэрэй Александр Наролинимрэй

— Ильэсцыкэу къэблагъэрэм фэгъэхыгъе мэфэк! Йофтхьаа бзэхэр Ѣынегъончъэу зэхэцэг гъэнхэм, тицыфхэм ярэхьат ныгъе къэухумгэгъяном зэкэмийн тызэгүсэу тынаа атедгъэтиний фое, — кыlyагь Тхъаклүүшни Аслын.

Терроризмээ иидеологии пэуцужыгъэнымкэ яшьэрльхээр зэрагъэцаклэхэрэм, мы лъэнэ ныкъомкэ ныбжкыгкэхэм тохицэвэрээ зерадашлэрэм кытегуущыгъягъэ Адыгэ къэралыгто университетын тетым иректорэу Хүнэгэ Рэштэдэрэ Мынкъопэ къэралыгто технологическэ университетын ипроректорэу Татьяна Овсянниковаамрэ. Къэралыгто зэфээ шхъафхэм къарыкыгъэхэ стулдентхэр мы ашшээрэ еджама.

Пэхэм непэ ащеджэх. Ахэм азыфагу иль зэгүрьённыг тъэптигэхэныр, шэн дэйхэр кваж хэмийфэнхэр, джащ фэдэу тероризмэ ыкли экстремизмэ нэшанэ зиүэ бзэджэшлагъэхэм ахэцагъэх мыхъунхэм анализээртырагъэтэрыэр къэгүчилэгъэхэм кнауягь

— Непэ Адыгейм лъэпкъыкъыкъы дин зэгурыыоныгъэ иль бырсыр е зэмыйзэгтыныгъэ тицэл. Ары пстэумэ анахь шъхьаа. Иэр. Иекъыб къэралыгъохэм къаса рукихъэрэ ныбжьыкъицхэм Ioфадашшэгъянымкъэ тиапшъэрэз еджэпшиту опытышхо алэкъелъяар тапекъи къызфагъэфдээзээ япшъэрэльхъэр агъэцкъэнхэм мэхъянэшхо ил. Студентхэм зэпыу имылэу уадэлэжъэн, шэн дэйхэр къахэмьифэнхэм фэуэн зэнкъынхэ фае, — къыуагы Тхъакъущынэ Аслъан.

ТХЪАРКЪОХъС
Адам

Сурэхэр А. Никановым тырихыгъэх.

Зигъо йофыгъохэмкэ пшъэрыйльхэр

Адыгэ Республика́м и Премье́р-министрэ ишьэ-
рыльхэр зыгъе́цкІэрэ Наталья Широковам тхъа-
мэтагъор щызэрихъээ джырэблагъ щыІэгъэ зэу-
кІэм зыштегуущыІагъэхэр хабзэм иғъе́цкІеко
къулыкъухэмкІэ зигъюІофыгъю къеуцуҳэрэр ары,
ащ дақІоу ильесым ыкІэм нэс зэншуахыщт пшь-
рыльыкІэхери зыфагъеуцужыгъэх.

2016-рэ ильээсүм пыкыгьэ мээз 11-м икзүүхэм кызыэртэл эгтуягъэмкі, республике бюджетым хахъохэмкі илахь сомэ миллиарди 7-рэ миллион 677-рэ хуугьэ, ильээсүү икынгъэм аш фэдээ ильэхъан елтыгъэмэ, бэкіл ар нахьыб. Зэрнэгүехэрэмкі, республике бюджетым хэбзэлахь ыкчи мыхэбзэлахь хахьоу кыхъэхэрэм яхэхьонгыгэ ипсынклагьэ проценти 120-м нэснүүд, зэхэубытгээ бюджетынкі ар процента 118-рэ фэлиз хуушт.

Зэхэсгүйм ильхэхэн Наталья Широковам агуу кынгээ-кыжыгыг Урысые Федерации и Президент ижъоныг ёкіл унашшохэр дэх имылдлыг гээцэ-кэльгэнхэ зарафаар Аш да- и лутышхээ зыктэхжээбын пштырьльтхээ ОНФ-м игъю ыльз гүүгэ лъэнэхийхэр кынзыш дэлхийтагаахэр гээцэклэгээнхэ мэхъянэшхо зэрийэр ары.

Адыгэ Республикаан мэдээ ольяшынымкэ транспортны

кіе, унә-коммунальнә ықіл гөгу хъязметымкіе и Министерствә пшъерыль гъенәфагъәхәр фашыгъәх. Ахәр зәпхыгъәхәр күмәфә лъәхъаным гъогухәм осыр атехыгъәным коммуналь

осыр атекіл вәймем, коммунальдың нә күгулкыу пстэуми зәптуу афэмыхыюу йоғ ашылымын пән муниципалитетхем подряднэргө организациехэм йоғ зәрадаштыйтымкілә лъэнныкъо гъэнэфагъе хэр зәшшохыгъе зәрэхъухэрдеп упльекүгъенхэр ары. Аш нә мык!еу унәхэр афашиынхеү алыу, мыльку гъэнэфагъе къаляхи ағыспцігъе цыифхэм ялоғығъохэм язәшшохын тегущынлагъе. Джаш фәдәу мы ильесим сабый ибә нәбгыры 125-мә зычысыщтхе унә ятыгъеннимкілә ықиң зәхэтәкъоным нәсигъе унәхэм нәбгыры 148-рә къач!еңшыжыгъенхемкілә йоғхэм язытет къыщыуцу гъялай. Адыгэ Республикалық шынымкілә и Министерство къызэритигъэмкілә, 2017-рә ильесим йоныгъом и 1-м нәс йоғтхъабзәхэр зәкілә зәшшуахынштых. Джыры нәбгыры 235-рә ағъакошынау шыт аш дае-

Ильэсүүм ыклэх өхүлдээ
унээ Иэплигэй хызыэмэтшалдээ
хэр зицэхэй Красногвардейск
районым кыышыхуугъягээ тхье
мыклагьом ыпкы кыккэй зэрар
зыхыгъягэхэм ахьщэ къа
фальгъужыщт. Адыгэ Республика
номж ижилсэндээ ими

ликэм мэкью-мэшымкээ ими-
нистрэй Юрий Петровым кы-
зериуягъэмкээ, йоххэм язы-
тет игъом аупльэкү, нэмыххэм
апамыхынам пае йофтхъебзэ-
гъэнэфагъэхэри зэрахъэх. Гү-
мэкыгъор къызэртыдэжгээз-
шьольырым километри 5 фэ-
дизкээ пэуудзыгъэю йофтхъебзэ-
хэр аышызэшуахыгъэх ыкы-
къохэр зэкэ чатлагъэх Ка-

рантин шъолъырым елъытыг
гээ ветеринар къулкъумэр
ДПС-мрэ япостхэр ашагъеуцү
гэх, бывымысчэм, бывымысчэм
ыкын нэмэгдхэн язещэнкээ
уппэлкүн дхъаша ашы

Джаш фэдэу республикам ипащэхэм анахьэу мы лъэхьаным аналэ зытырагъэтэйре йоффыгъохэм аащицын цыфхэр жъугъеу зыхэлэжьэштхэ йоффтхъабзэхэу ИльэсыкIэм ипэгъокIэу зэхащэштхэм языфэгъэхьазырын епхыгъэхэр. Наталья Широковам пшъэрыль афишишыг кIэлэцIыкIухэм язэшэнкIэ шэпхъе постэури гъэцэг кIагъе хъуным аналэ тырагъэтинэу. Аш нэмыхкIэу ИльэсыкIэм ипэгъокI йофтхъабзэхэр зыщырекIокIыщтхэ организациехэу ыкIи нэмыхкI учрежденийнхэхэу гъэсэнэгъэм епхыгъэү щытхэм эпидемиологии лъэхныкъом къыпкъырыкIырэ йоффтхъабзэхэр зэкIэ аацызерахьанхэ зэрэфаер пшъэрыль шхъахаIхэм зыкIэ зэращащыр къыхигъэшыг.

Адыгэ Республикаем псая ныгъэм икъэухъумэнкіэ и Министерствэ кызыэртыгъэмкіэ тхамафэу блэкыгъэм пэтхуу. Йутхъумрэ гриппымрэ кызызэ утэлгагъэхэм япчагъэ нахьыбахъугъэ, ау джырэ фэдэ лъэхъанымкіэ шапхъэхэм арашъхъадэкырэп. Мы лъэхъэ нэ благъэхэм еджапIэхэмрэ кIэлэццыкly ыгъыпIэхэмрэ япащэхэм сымаджэхэм япчагъэ нахьыба зынчукла заразекондо.

Адыгэ Республикаем и Лышъхъэрэ Адыгэ Республикаем иминистрэхэм я Кабинетрэ гухэкышихо ашыхъугъ Хэгъэгу зэошхом хэлэжьагъэу, Щитхъум иорденищ кызыффагъашьошгэхъе Кошаков Григорий Михаил ыкъор зэрэшмынэжъыр ыкъи дунаим ехыжьыгъэм иунагъорэ илахъылхэмре афэтхъяусыхэх.

Адыгэ Республикэм и Лышъхэ и Указ

Медалэу
«Адыгейим
и Щытхъузехъ»
зыфиорэр
С. М. Ахъмэтым
фэгъэшьошэгъэнэм
ехыллагъ

Адыгэ Республикаем ыпапъхъэ гъэхъэгъэ ин дэдэхэр эрэцьырилэхэм фэшл **медалзү**
Адыгейим и Щитхъузехъ»
ыфиюрэр Ахъмэт Султан
Эджыкэ ыкъом — педагоги-
ческэ шлэнъяхэмкэ док-
торым, профессорым, апшъэ-
э гъэсэнъягъэ языгъэгъотыре
федеральна къэралыгъо бюд-
жет учреждениеу «Физическе
культурэмкэ, спортымкэ ыкъи
туризмэмкэ Кубанскэ къера-
лыгъо университетым» ирек-
ор фэгъэшьошэгъэнэу.

**Адыгэ Республика
и Лышъхъэу
ТХЪАКІУЩЫНЭ Аслъан
къ.Мыекъуапэ,
тыгъэгъазэм и 22-рэ,
2016-рэ ильес
N 202**

TXAKIOMRÉ ЩЫПЭНЫГЪЭМРЭ

ИКЪУАДЖЭ ЩАГЪЭЛЪЭПЛАГЪ

Щыныгъэр куцэ тауцогъу-тауцогъо лъэкъуатэ. Урысыем итхаклохэм я Союз хэтэу, усаклоу, тхаклоу, драматургэу, журналистэу, республикэ гэзэтэу «Адыгэ макьэм» шийэрэиль хэхыгъэ зиэ исекретарэу Хъурмэ Хъусен юнитынхуугъэ къудажэу Хъатыгъужыкъуае рагъэблагы, гурит еджаплэм эзукэгъу гъешэгъон щыфызэхашагъ.

Кобэшчч Азэмэт.

Txakloyr ильэс 70-рэ зэрэхъүгъэм фэгъэхыгъэ юфхахаа бэрр гум шүүкэ кынэжынэу куагъэ. Зэхахъэр рагъэжэйн ыпкэл къэлэгъаджэхэм, Шэуджэн районым щыщхэм, еджаклохэм гүшүэгъу тафэхъугъ. Анахьэу кыыхдгээши тшоигъомэ ашыщ къэлэеджаклохэр зэкүжьэу, джэнэ фыжхэр ашыгхэу зэрэфэпагъэхэм имызакьоу, зэхахъэр мэфэк шынгээни фагъадээ нэгушохуу еджаплэм дэгъоу зэрэшгээпсихэр ары.

Еджаплэм ипащэ Кобэшчч Азэмэт тинэосэшү, ышыхэр тэшлэх. Азэмэт ыгу адигэм, зэкошныгъэм игъэлтиэн кыфытео. Лъэпкъ гупшигсэр щыныгъэм зэрэшгырищирээр иофшэн кыышлэгъяа.

Зэхэшаклохэр

Ахэр бэ мэхъух. Къэлэгъаджэу Нэгъой Сусанэ зэлүкэгъур зэришээ, якъоджэгъоу Хъурмэ Хъусен юнитынхуугъэ кытегущылагъ. Къэлэгъаджэхэу Хъаклемиз Фатимэ, Нэшульэшэ Саудэт, Хъат-

къо Сусанэ, Упчэжыкъо Мусльимэт, нэмыкхэм такыштыхуу тшоигъу, зэгургионыгъэу ахэлтэм егъеджэн-пүнгүгъэ юнгъохэр лъягъэкуатэх.

Хъуажж Жанэ вожатэу исэнхэхаткэ юф ешэл, зэхахъэм изэхэшаклохэм ашыщ. Хъамхууко Разает музикэм нахь фэшагъ, ордхэр аргэгашэх. Шэныгъэ тедзэхэр къэлэеджаклохэм ягъэгъотыгъэнымкэ къэлэгъаджэхэм юфыгъуабэ агъецакъ. Шаукъо Жаннэ, Хъаклемиз Зурыет, Нэгъой Сусанэ агъасэхэрэм ягульйтэ зы-

къегъээтигъэнымкэ хэхылпэшүхэр къагъотых. «Хъаклем» зыфиору еджаплэм кыщызэуахыгъэм Хъаклемиз Фатимэ чанэу пэшэнгъэ дызэрихъээ, зэлүкэгъу гъешэгъонхэр щызэхечхээ. Лъэпкъ шэн-хабзахэр кытуатэхэ зынхуула, поэзыпти щысэхэр къэлэеджаклохэм кыафхыхы. Хъаткъо Сусанэ, Хъабый Зулимэ, Хъасанэхэу Хъамедэ, Шаукъо Жаннэ зэдэгүүшигъум кыщыхагъэшгээ нэрыльэгъу юнитынхуу еджаплэм дэгъоу зэрэшгээпсихэр ары.

Мэхъанэу ратырэр

Хъатыгъужыкъоу гурит еджаплэм тхэкё цэрийоу Хъаткъо Ахьмэд ыцэвхэй. Зэльашээр цыфэу еджаплэм кычээгээгээр маклээр. Шэныгъэлэжьэу Гыыш Нүхэе txakloy Хъурмэ Хъусенэ итворчествэ кытегущылагъ. Зэгэлгэнхэр ышыхээ поэзием, драматургием елпъякэу афыриэр щыныгъэм рипхыгъ. Хъ. Хъурмэр ежым кыхихыгъэ лъягъом зэрэрикъорэр итворчествэ кыщыхигъэшгээ.

Урысыем, Адыгэим янароднэ суретышэу Къат Төүцож тарихым инэктубгохэм кынхырыкызэ, Хъаткъо Ахьмэд юфшэнэр Гъобакъуае зэрэшгэжэжэгъагъэм, къудажэм дэсхэм яшэнгъэ хагъэхонимкэ юнитынхуу зэрафэхууштыгъэм кытегущылагъ. Т. Къатым ышыгъэ суретхэр еджаплэм шүүхийн фишгыгъэх. Дундэе Адыгэ Хасэм хэтэу Мэшфэншу

Нэдждэт Хъ. Хъурмэр иныбдэгъушу. Txaklomrэ уахтэмрэ язэпхыныгъэхэм къатегуушигъээ, цыфым игъашэл къэзигъэбаирэр кыхихгъэшгээ. Уикъуаджэ, уильэпкъ уафэусынр щитхьюу txaklom фильэгъуу.

Шэныгъэлэжьхэу Абрэдж Ачердан, Хъуажж Нурыет, Шэ-

Мэнфину Нэдждэт.

кло Мирэ, txaklohxэу Гутэ Саныет, Дээбэ Саныет, АКъУ-м ильэпкъ факультет идеканеу Хъамырзээкъо Нурыет, нэмыкхэм Хъ. Хъурмэр итворчествэ кыралолагъэр тшоигъэшэгъонгъ.

«Тиурам тыгъэр кыщыхкъыкы» зыфиорэ романыр тхиллийтлүү мэхъу. Икъоджэгъухэм, дэгъоу ышээрэ цыфхэм, лъятэнгъэ зыфашыгъэрэ афэгъэхыгъ. Ар кыхагъэшгээ къэгущылагъэх Хъусенэ деджагъэхэу, ишьеогъоу Хъабый Рус-Сланэр Хъабый Аминэтрэ. Ахэм кыаулагъ якъоджэгъум зэрэры-

хэхъоныгъэхэр зэрашырэр тхэкли цэрийохэм, къэлэе гъаджэхэм шүүшлэгэу афэтэлэгъу. Хъаклемэхэм зыдашгээ тхильхэр Хъатыгъужыкъоу гурит еджаплэм итхыльеджаплэм шүүхийн фашыгъэх. Ахэм ашыщхэу бэмшүэу кыдэкыгъэхэм кызээлукагъэхэр ашагъэзогъа.

Адыгэ Республикаан лъэпкъ юфхэмкэ, іэкыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырье зэпхыныгъэхэмкэ ыкын къэбар жыгъэм иамалхэмкэ и Комитет и Щитхуу тхильхэр еджаплэм ипащэу Кобэшчч Азэмэт ратыжыгъ. Комитетэу зыцэл къетуагъем иштихуу тхильхэр джааш фэдэу аратыгъэх Хъамырзээкъо Нурыет, Шэкло Мирэ. Адыгэ къэралыгъ университетын иштихуу

бай Зулимэ, Нэгъой Сусан, кружокхэм пэшэнгъэ адзызыхъэхэрэ Шаукъо Жаннэ, Хъасанэхэу Хъамедэ, нэмыкхэм.

Шэуджэн районым иадминистрации ипащэ иапэрэ гудзэу Нэпшээкъуй Мурат зэхажаа.

Милинэ Арамбай.

хъэм кыщыхгүүшигъагъ. Къудажэхэм ыпүгъэ Хъ. Хъурмэр ныбжыкъэхэм щысэ зэрафэхъурэр иеплъякъэхэм къашыхгъэшгээ. Литературэмрэ лъэпкъ шэжьимрэ зэрэзэпхыгъэхэм мэхъэнэ ин ритызэ, М. Нэпшээкъуй титхаклохэм къашытхуу.

Хъурмэ Хъусенэ иусэхэу адыгэ палом, нархэм, іэкыб къэралыгъохэм къарыкыжырэ тильэпкъэгъухэм афэгъэхъыгъэхэм, нэмыкхэм къэлэеджаклохэр къяджагъэх, ордхэр кыаулагъэх. Лъэпцэрикъо Самиррэ Шынэнхъо Аскэррэ адыгэ къашьохэр дахэу къашыгъэх, Нэшульэшэ Дамир, Къэрэшэ Зурыет, Абэсэ Зурыет, Бибалэ Бэлэ, Абрэдж Къэпльян, нэмыкхэм усажэх къяджагъэх, «Чыфэ» зыфиорэ пьесэм тэхигъэ къэгъэлэгъонир кыашыгъ.

Хъурмэ Хъусенэ зэхахъэм кызынгүүшигъэхэм, къэлэе гъаджэу илгээхэх, ныбдэгъэхъум, зэхэшаклохэм зэрафэразэр хигъэунфыкъыгъ. Ильэс 70-рэ зэрэхъүгъэм фэшэ кынфэгушуяа гэхэм «тхышуугээпсэу» ариложыгъ, литературэр ишынгъэ щыщ зэрэхъүгъэмкэ нахь гушоногъэ кызынгүүшигъ.

ЕМТЫИЛЬ Нурбый.

Сурэтхэр зэхахъэм кызынгүүшигъ.

Хъуажж Нурыет и Фатимэ.

гушохээрэр ыкы джыри игъэхъягъэхэм ахигъахъозэ бэрэ пэсунэу фэлээгъагъэх.

Хъамырзээкъо Нурыетрэ Хъуажж Нурыетрэ юнитынхуу кыхахыгъэ гупшигсэхэм уагъэгъуа. Хъурмэ икъэлэгъум кыщыхуяа матхэ. Къуаджэм дэс клалэхэр еджаплэм яшэнгъэ ашыгъахъо зыхыкъэ, txakloхэм щысэ атырахы, тхильхэр кыдэгъэхъы аштоигъоу чынгэе ефх. Хъурмэ Хъусенэ а гъогум рыхуяа, пытаагъэ кызынгүүшигъагъ. Ныбжыкъэхэм сидигъуу юнитынхуу зэрэшгүүшигъэх, Т. Хъуажжын студентхэм яапэрэ лъэбэхъуауу литературэм шашырэм щигъэгъозагъэх. Къуаджэм щыщхэм аш фэдэ

ИЛЬЭСЫКІЭМРЭ ТИЗІУКІЭГҮХЭМРЭ

Дэхагъэм гур зыфещэ

2017-рэ Ильэсыкіэм фэгъэхыгъэ пчыхъэзэхахъэр Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние шр-Алх. Кіләцыкіу ансамблэу «Абрекхэмрэ» Адыгэ-им иартист цірылохэмрэ зэгъусэху пчыхъэзэхахъэр зэхашагь.

Адыгэим инароднэ артистхэу Зыхъэ Заурбайрэ Кукэнэ Муратрэ пчэгум къызехъэрэ, іэгутеошхокэ залым чэсчэр апэ-тъокыгъэх. «Адыгэ зэхахь» зэлукігъум зэрдажагъэрх. Урысчэр, ермэлхэр, къэндзалхэр, адигэхэр, нэмык лъэпкхэм ашыщхэр пчыхъэзэхахъэм еплтыгъэх.

Мамый Ереджыбэ ильесэ тэхъгъэу «Псэлъыхъохэр» зыфиорэм щыщ едзыгъо артистхэу Даур Жаннэ, Зыхъэ Заурбай, Кукэнэ Муратэ къашыгъ. Комедиим еплтыгъэхэр артистхэм афэрэзэхэу бэрэ іэгу афытеуагъэх, икілрекіу пчэгум къыращажыххэ ашоигъоу іэгутеом зырагъэлэтиштыгъ.

— Спектаклем пчагъэрэ сеплтыгъэми, сезэшчирэп, — къытиуагъ тинэосэ пшашъэм. — Къэгъельгъоным угъэшхы, аш-

даклоу, уенлы, къоджэ щылакіэм гукэ ухещэ.

Адыгэхэм афэгъэхыгъэ едзыгъо Адыгэ Республикаем инароднэ артистхэу Зыхъэ Заурбайрэ Ацумык Нурбайрэ къашыгъэри щыненгъэм къыхъэхыгъэу ѿйт. Адыгэхэр зэлүэпкхэгубэ зэрхъухэрэг артистхэм къалуатээз, Ильэсыкіу къеблэгъагъэм ягу-пшысчэр къирахъылэх.

Республикэм культурамкэ иза-служенне юфышик Бастэ Асует пэшэненгъэ зыдзыэрихъэрэ ансамблэу «Ащэмэзым» пэсэрэ орэдхэу «Мэзгуаш», «Си Мэмэт», Нарт Бэдйнэкъо фэгъэхыгъэр къытуагъэх. Купым хэтхэр кілэ ныбжыкіх, алкхэр ищыгъэх, адыгэ шыуашэм щыщ тхылхъэхэр ящыгынхэм ахольягъо. Тифольклор зэрэбайр, искуствэм хэхъоногъэхэр зэришыхэрэл «Ащэмэзым» къеушыххаты.

Пчыхъэзэхахъэр адигэмэ яхылгагъэу зэрэгбэссыгъэм сыда тызищэр? Упчіэр къызэрыкілон, джэуапри аш фэтэгъадэ. Тиартист цірылоу Дзыбэ Мыкъамет Мэцбашэ Исхакъэрэ Тутэ Зауррэ зэдэусыгъэе орэдэу «Адыгэхэр» къызыхедзэм, З. Зыхъэмрэ Н. Ацумыкъымрэ едзыгъоу къашыгъэр икілрекіу нэгум къыкіэуцожыгъ. Ары. Адыгэхэр ятарихъ чыгу щэ-псэух, дунаим шүкэ щашхэх.

Пшынаохэу Лыбзыу Альянэрэ Гыукілэл Батырбайрэ пчыхъэзэхахъэр къагъэдэхагъ. Лъэпк орэдшьюхэр агъэжынчыгъэх, къешшуюаклохэм адежьбуугъэх. Нэчэс Анжеликэ мэфэк шыуашу щыгыими уасэ фэтшыгъ, гум щыщ хуугъэ шуульэгъу орэдхэр къытуагъэх.

«Абрекхэм» яшшылаагъ

Купым ипащхэу Тхаклумэшэ Налбекрэ Къэбхэхэ Анзоррэ джэнэ фыжыр ашыгъэу залым чэсигъэхэп. Къешшуюаклохэм ахэтхэу пчэгум ялэпэлэсэнгъэ къышагъэлэтуагъ. Адыгэ шыуашхэрэ ашыгъэу кілэцыклюхэр къызэршшохэрэм уеплтызэ, лъэпкъ-

ым итарихъ, ишэн-хабзэхэр зэрэгбэшгъонхэм тукэ уахашэ.

Къамэхэр, нэмык іашэхэу адигэхэм ячыгу къаухъумээ агъэфедэштыгъэхэр къашхохэм ахольягъо. Тхаклумэшэ Налбекрэ Къэбхэхэ Анзоррэ къызэрэтауагъэу, ансамблэм хэтхэр адигэ шэн-хабзэхэм, адигабзэм, лъэпкым итарихъ афагъасэх.

Ильэси 5 зыныбжхэм къашыублагъэу адигэ шъуашкэ фэпэгъэ кілэцыклюхэм дахэу лъэпк къашхохэр къызэршшыхэрэр зыпльэгъукэ сидэущтэу умыгушохшта?! Лъэпкым инешүрэ мафэ непэ зыгъэдэхэрэ сабийхэм щытхью афалорэр гум лъэлэсэ.

Фестивальхэм шүхъафтын шүхъаэхэр къашыдээзыхыгъэ ансамблэр зызэхашагъэр ильэсийн нылэп зэрэхуагъэр. «Абрекхэр» пытэу альэ тэуцуагъэх, ягъэхъагъэхэм ахагъэхъонэу тафэльяо. Дунаим щыцірэло «Налмэсым» къышышо зышоигъо кілэцыклюхэр ансамблэм зэрэхэтхэр тигуалэ. Сыд фэдэ сэнэхьят къыхыштми, цыфышу зэрэхуущтхэм тицыхъэ тель.

Сурэтхэр зэхахъэм къышытэхъгъэх.

Зэхэзыщагъэр ыкі къыдэзыгъэйырэр:
Адыгэ Республикаем лъэпк Йофхэмкіэ, Икыбы къэралхэм ашы-псэурэ тильэп-къэгъухэм адирялээзэхыныгъэхэмкіэ ыкі къэбар жъугъэм иамалхэмкіэ и Комитет Адресыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыекуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъялэм иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэхыжь зыхыэрэ секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adyvoice@mail.ru

Зыщаушыххатыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын Йофхэмкіэ, телерадиокъэтынхэмкіэ ыкі зэлъы-Ильэсыкіэ амалхэмкіэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэоры-шапл, зэраушыххатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщаухаутырэр
ООО-у «Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкімкіи пчагъэр
3661
Индексхэр
52161
52162
Зак. 907

Хэутынным узшыкіэтхэнэу щыт уаххтэр
Сыхъатыр 18.00
Зышыкіэтхэгъэх уаххтэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор шхъялэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъялэм игуадзэр
Мэшлікъо С. А.

Пшъэдэхыжь зыхыэрэ секретарыр
Хъурмэ Х. Х.

УРЫСЫЕМ И КУБОК

ЯЩЭНЭРЭУ КЪЫДИХЫГЬ

Урысые Федерацием и Кубок ушу-саньдамкіэ къыдэхъгъэнэм фэгъэхыгъэ зэнэкъюкъу Москва щыкіуагъ. Адыгэ Республикаем икілэцыкіу-ныбжыкіэ спорт еджапіэу N 2-м зышызыгъэсэрэ Кристина Морозовам тигъэгушуагъ.

Адыгэим щыщ пшашъэр килограмм 65-м нэс къэзыщчыххэрэм янэкъюкъуагъ. Дышъэ медальном икъыдэхын фэгъэхыгъэ кілэх зэлукігъум къалэу Владимир къикыгъэ Евгения Степановамэ Кристина Морозовам рэялээсэнгъэ къышагъэлэгъуагъ. К. Морозовам теклоньгъэр къыдихи, Урысъем и Кубок къыфагъэшьошагъ.

Тиспортсменкэ ящэнэрэу Урысъем и Кубок фэгъэхыгъэ зэнэкъюкъум дышъэ медальыр къыщи-

хыгъ. Тренер-кілэеагъаджэу Нэмитэкъо Аскэр ипащэу К. Морозовам ушу-саньдам зыфегъасэ. Адыгэ къэралыгъо университэтом физкультурамрэ дзюдом-рэкэ и Институт щеджэрэ пшашъэр Адыгэим спортсмен анахь дэгъухэу 2016-рэ ильэсэм къыхыгъэмэ ашыщ. Республике спорт еджапіэу N 2-м ипащэу, Урысъем, Адыгэим язаслуженнэ тренерэу Хьот Юныс зэрилтыгъэрх, Кристина Морозовам спортым гъэхъагъэу щысшы-

амалышуагъ иэх, тапэкэ нахыбэкэ тигъэгушон ыльэкъыщ.

— Адыгэ Республикаем ия 25-рэ ильэс, 2017-рэ Ильэсыкіэм къышагъэуагъ К. Морозовам.

Сурэтим итхэр: Нэмитэкъо Аскэррэ Кристина Морозовамэрэ.

Нэктубгъор зыгъэхъазыгъэр ЕМТЫЛН Нурбай.

